

Kommentti Kati Peltolan kirjoitukseen

MARTTI HETEMÄKI

VTT, ylijohtaja

Valtiovarainministeriö

Kommenttina Kati Peltolan kirjoitukseen haluaisin todeta, että kirjoituksessani puutuin hänen tarkasteluunsa vain hyvin lyhyesti seuraavasti:

»Kati Peltolan (1997) mallissa keskeisessä asemassa on siirtyminen jalostusarvoveroon, jonka tuotto mahdollistaisi työhön kohdistuvan verotuksen huomattavan alentamisen. Toinen aktiivinen keskustelija, Ari Ojapelto (1989) esittää myös jalostusarvoveroa ja sen tuoton käyttämistä työn verotuksen alentamiseen. Näille kahdelle mallille on yhteistä verotuksen painopisteen siirtäminen työvoimasta pääomaan.

Jalostusarvo on arvonlisäyksen toinen nimi ja jalostusarvovero on sama kuin arvonlisävero sillä erotuksella, että vienti on arvonlisäverosta vapaata, sillä arvonlisävero peritään EU-maissa vielä toistaiseksi hyödykkeen tuontimaassa. Luulen, että Peltolan ja Ojapellon ajatukset olisivat herättäneet paljon vähemmän vastakaikua, jos he olisivat suoraan ehdottaneet työn verotuksen keventämisen rahoittamista arvonlisäverokantaa korottamalla. Itse asiassa luulen, että he itsekin ajavat enemmän takaa suoraan pääoman, ei arvonlisäyksen eli jalostusarvon

verotuksen kiristämistä. Pääoman verottamiseen on kuitenkin olemassa jo kätevä väline, yhteisövero. Ei tarvita mitään monimutkasta mallia sen ehdottamiseksi, että yhteisöveron rajulla kiristämällä rahoitettaisiin työvoimaverojen alennus.»

Pidän arvossa Peltolan kaltaisia ajattelijoita, jotka ovat vakavasti yrittäneet miettiä työttömyysongelman ratkaisua. Peltolan ja Ojapellon malleja koskevalla kommentillani halusin pelkistää heidän erään keskeisen ehdotuksensa sisällön lyhyesti ja ekonomisteille ymmärrettävällä tavalla. Ekonomisteilla ei ole yksiselitteisiä vastauksia koskien verotuksen toivottavaa rakennetta ja tasoa. Toisaalta taloustieteen keinoin voidaan saada paljon tolkkua moniin keskeisiin kysymyksiin ja esimerkiksi tarkastella uudistusmalleja suhteessa nykyisiin verojärjestelmiin.

Myönnän, että omassa kirjoituksessani toin korostetusti esiin sekä työn että pääoman verotukseen liittyviä haitallisia vaikutuksia. Johtopäätökseni oli, että hyvinvointivaltion rahoitus on vaakalaudalla, jos työllisyyden ja talouskasvun pitkän aikavälin edellytykset ovat huonot.